

Enskilt samtal barn

Syfte och omfattning

Syftet med denna rutin är att säkerställa att alla barn på barnsjukhuset erbjuds möjligheten att vara delaktiga i sin vård via enskilda samtal med en läkare, sjuksköterska eller annan vårdpersonal.

Bakgrund

Samtalet med barnet inom vård och omsorg är grundläggande för att uppfylla barnets rättigheter. Barnets rättigheter beskrivs i den lagstiftning som gäller för socialtjänst, hälso- och sjukvård, tandvård samt i barnkonventionen. År 2020 blir barnkonventionen svensk lag vilket innebär att barnets rättigheter förtydligas samt räknas få större betydelse i rättstillämpningen och i beslutsprocesser som rör barn.

Barn ska ges möjlighet till delaktighet via rätten att få relevant information, att få komma till tals och att bli lyssnad på samt rätten till inflytande utifrån ålder och mognad – samtal med barnet är av största betydelse för att säkerställa barnets delaktighet. Det är ansvariga vuxna som ska skapa förutsättningarna för att barnet ska kunna utöva sin rättighet via delaktighet – därav bör alla barn aktivt och kontinuerligt erbjudas enskilda samtal av hälso- och sjukvårdspersonalen.

Beskrivning

Barnsjukhusövergripande rutin: Information om möjligheten till enskilt samtal

Från det år att barnet fyller 9 år så ska information gällande erbjudandet om enskilt samtal bifogas i kallelsebreven ([Enskilt samtal, barn - kallelseinformation](#)). Rutinen gäller samtliga verksamheter på barnsjukhuset från och med den 1/1 2020.

Varje enskild verksamhet bör utöver ovanstående ha en egen rutin utarbetad för hur och när informationen om enskilt samtal ges samt journalföring av detta. Förslagsvis ges information via patient/väntrumms-tv, appar, patientpärmor, skriftligt i väntrummen, muntlig information i samband med besöket/inskrivningen samt upprepad muntlig information under längre ineliggande vårdtider.

Barnets rättighet - inte skyldighet

Möjligheten till delaktighet via enskilt samtal är barnets rättighet - inte en skyldighet. Barnet ska aldrig pressas till det. Barnet behöver likaså få veta sin rätt att när som helst avstå att yttra sig, delta i samtal eller ta del av information. Förhållandena skiljer sig i de enskilda fallen och alla barn är individer, även om ett barn ges utrymme att delta i ett samtal så är det inte givet att barnet vill göra det. En individuell bedömning för hur pass delaktig det enskilda barnet bör vara får göras utifrån barnets uttryckliga önskemål efter att barnets delgivits samtalets syfte och sammanhanget. Barnets behov, kompetens och mognad bör också vägas in för att bedöma lämplig grad av delaktighet. Grunden för denna rutin är att alla barn ska medvetandegöras om sina rättigheter till delaktighet via det enskilda samtalet.

Följsamhet

Barnrättsombuden tillhörande respektive verksamhet observerar följsamheten av rutinen via punktprevalensmätning. Terminsvis tillfrågas minst 10 barn per verksamhet huruvida de har fått information om enskilt samtal eller ej, se mätprotokoll (bilaga). Inklusionskriteriet är att barnet det aktuella året ska fylla 9 år eller är äldre. Resultatet meddelas närmaste chef. Åtgärder och information tas kontinuerligt upp i personalgrupperna.

Roller och ansvar

Verksamhetschefens ansvar är att

- Författningar och lagar följs

Avdelningschefen/sektionschefen för enhetens ansvar är att

- Författningar och lagar följs
- Enheten arbetar för enhetlig dokumentation
- Följsamheten observeras och att barnrättsombuden får avsatt tid för detta
- Rutin avseende möjligheten till enskilt samtal för respektive verksamhet utformas tillsammans med barnrättsombudet

Referenser

Se mer information om att samtala med barn via

Socialstyrelsen (2018). *Att samtala med barn: Kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården* (2018-11-14). Från

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2018-11-14.pdf>

Socialstyrelsens Kunskapsguiden, Samtal med barn

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/samtal-med-barn/>

Dokumenthistorik

Författare

Christina Lindahl, Anna-Carin Sjölund och Victoria Wennberg

Revisionsdatum

2020-09-30: Uppdaterat länkar till Socialstyrelsen, Anna-Carin Sjölund

Externa styrande dokument

- UNICEF Sverige (2009). *Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: UNICEF Sverige.
- *Patientlagen* (SFS 2014:821). Stockholm: Socialstyrelsen.
- *Hälso- och sjukvårdslag* (SFS 2017:30). Stockholm: Socialdepartementet

Bilaga Mätprotokoll

Enhet: _____

Datum: _____

Barn	Ålder	Har du erbjudits enskilt samtal? *	Om ja, på vilket sätt?
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

* Om nej, ge muntlig och skriftlig information om enskilt samtal.